LIBRIS We know books

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

Cristina Benga
Niculina Filat
Ioana Niculae

Aurora Ciachir
Mihaela Ghițiu

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

MANUAL PENTRU
CLASA A VI-A

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

CUPRINS

LIBRIS We know books

Cuvânt înainte 5
Ghid de utilizare a manualului 6
Recapitulare clasa a V-a 8

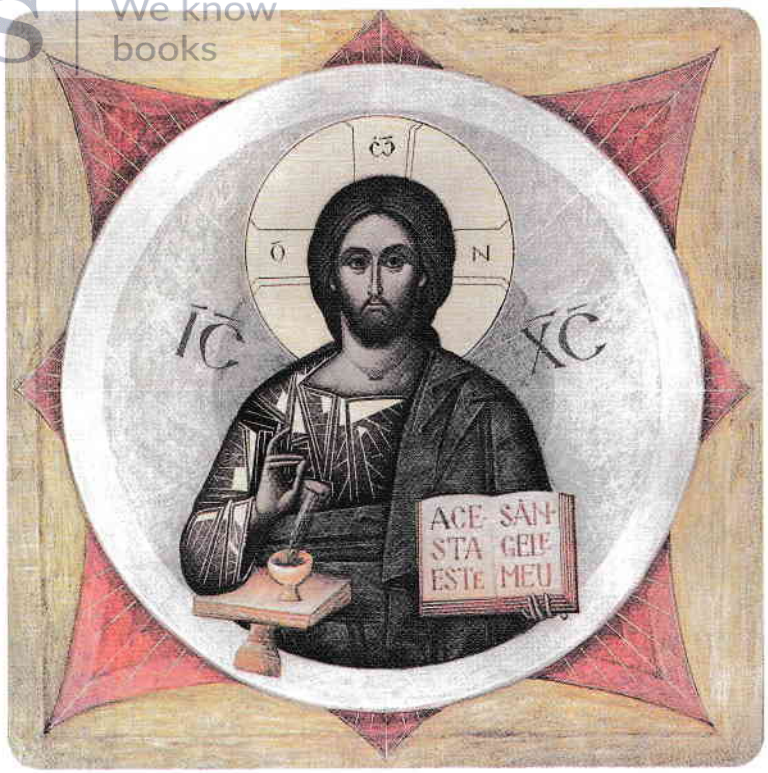
DOMENIUL I – DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUT OMULUI 11
Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos 12
Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos 16
Botezul Domnului 20
Iisus Hristos, Învățătorul lumii 24
Iisus Hristos, Mântuitorul lumii 28
Înălțarea Domnului Iisus Hristos 32
Lectură cu folos – Sfinții Evangheliști (I) 36
Recapitulare 37
Evaluare 38

DOMENIUL al II-lea – IUBIREA LUI DUMNEZEU ȘI RĂSPUNSUL OMULUI 39
Mărturii despre ajutorul primit de la Dumnezeu 40
Recunoștința pentru binele primit 44
Efortul pentru schimbarea vieții 48
Mărturisirea credinței în Iisus Hristos 52
Lectură cu folos – Sfinții Evangheliști (II) 56
Recapitulare 57
Evaluare 58

DOMENIUL al III-lea – VIAȚA CREȘTINULUI ÎMPREUNĂ CU SEMENII 59
Rugăciunea, temei și putere a vieții creștine 60
Rugăciunea Tatăl nostru 64
Iertarea, semn al bunătății sufletești 68
Milostenia, manifestare a iubirii față de semeni 72
Proiect educațional: *Virtutea iertării și efectul ei asupra vieții* 76
Lectură cu folos - Din învățăturile bătrânilor sau Patericul 78
Recapitulare 79
Evaluare 80

DOMENIUL al IV-lea – VIAȚA COMUNITĂȚII ȘI SĂRBĂTORILE CREȘTINE 81
Tradiții de Crăciun. Tradiții de Paști 82
Pelerinaje și procesiuni creștine 86
Recapitulare 90
Evaluare 91
Proiect educațional: *La drum cu Dumnezeu* 92
Recapitulare finală 94
Evaluare finală 95
Credite foto 96

LIBRIS We know books

Mântuitorul Iisus Hristos

I. Dumnezeu se face cunoscut omului

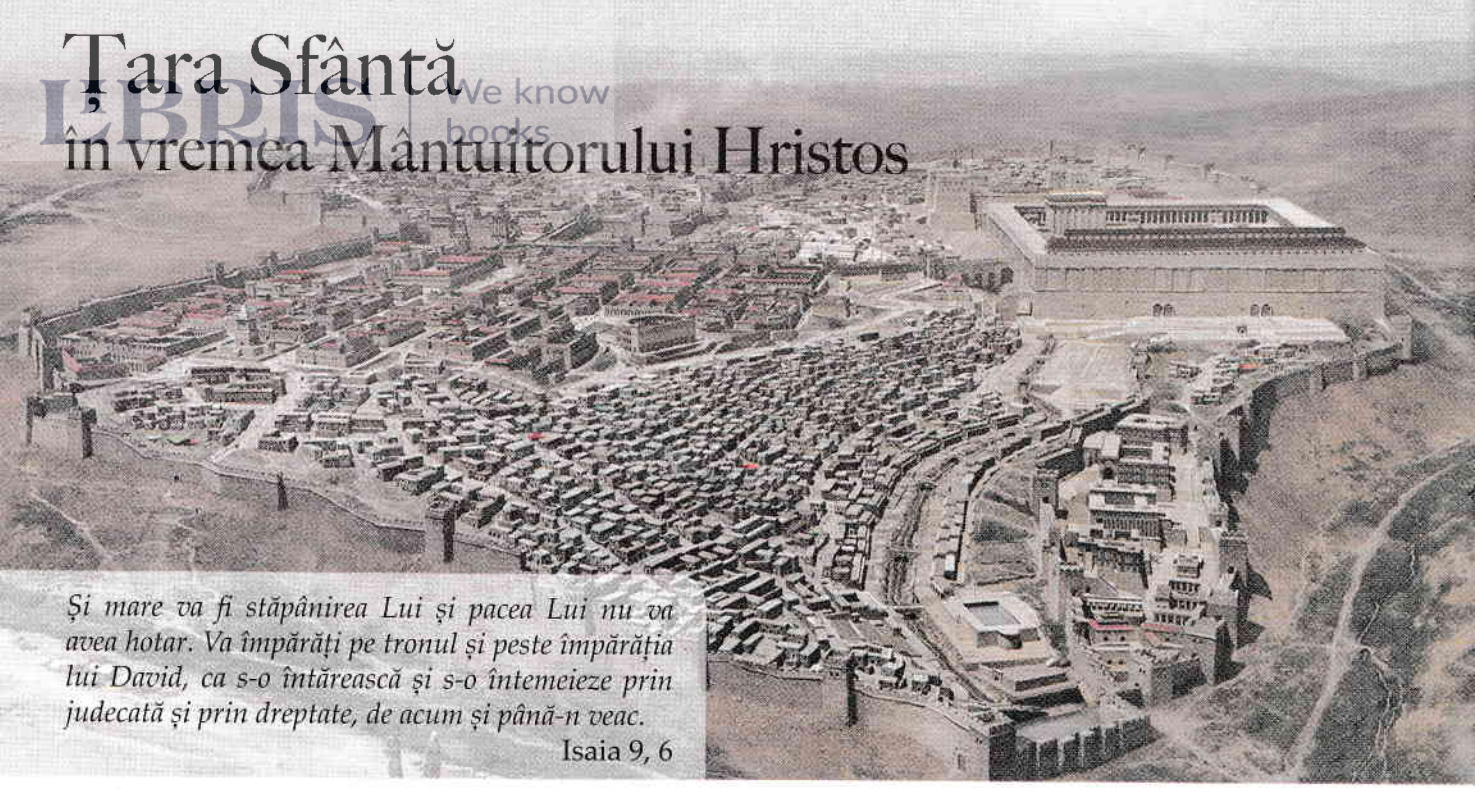
1. Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos
2. Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos
3. Botezul Domnului
4. Iisus Hristos, Învățătorul lumii
5. Iisus Hristos, Mântuitorul lumii
6. Înălțarea Domnului Iisus Hristos

Lectură cu folos

Recapitulare. Evaluare

LIBRIS We know books

Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos

Și mare va fi stăpânirea Lui și pacea Lui nu va avea hotar. Va împărăți pe tronul și peste împărăția lui David, ca s-o întărească și s-o întemeieze prin judecată și prin dreptate, de acum și până-n veac.
Isaia 9, 6

Țara Făgăduinței sau Canaanul (care corespunde astăzi, în cea mai mare parte, Israelului) a fost ținutul promis de către Dumnezeu poporului evreu.

După eliberarea de sub robia egipteană, care a durat 400 de ani, conducătorii evreilor au păstrat credința monoteistă. Influențați de marile civilizații ale Mesopotamiei și Egiptului și ocupați mai târziu de romani, evreii nu și-au pierdut credința și nu au renunțat la tradițiile lor. **Aici a luat naștere creștinismul**, pentru că aici S-a născut, a crescut și a propovăduit Mântuitorul Iisus Hristos. Tot în această țară au trăit Apostolii, ucenicii Săi, și s-au conturat primele forme de organizare a Bisericii. Cu trecerea timpului, această regiune geografică, situată pe malul estic al Mării Mediterane, se va numi Țara Sfântă.

Deși în perioada respectivă cultura greacă și cea romană aveau o influență semnificativă, evreii și-au păstrat modul specific de viață. Trăiau simplu, nu departe de apă. Evitau zonele deschise de câmpie și organizau piețele la periferia satului. Viața lor zilnică se desfășura fie în afara casei, fie în curți sau pe acoperișuri, pentru că ploua foarte rar. Ei îngrijeau animalele, măcinau grâu, pescuiau, cultivau pământul sau țeseau. Doar atelierele tăbăcarilor și ale olarilor erau așezate la marginea comunității.

În zilele de sabat sau de sărbătoare, femeile și bărbații mergeau la Templu sau la sinagogă. Aici obișnuiau să lectureze câte un fragment din Tora, așezați pe băncuțe sau pe rogojini. După ce se termina acest ceremonial, familiile organizau o masă festivă, marcând astfel sărbătoarea religioasă. Un rol important îl aveau și pelerinajele de la Ierusalim, unde evreii cântau și dansau. La Templu se ascultau învățăturile înțelepților și ale rabinilor.

Vocabular

- **monoteism** - credința într-un singur Dumnezeu.
- **a propovădui** - a răspândi învățătura despre Dumnezeu.
- **periferie** - margine.
- **sinagogă** - loc de adunare și rugăciune în vremea Mântuitorului.
- **Tora** - cartea sfântă a evreilor.
- **rabin** - conducător religios pentru comunitatea iudaică.
- **Sabat** - ziua de odihnă a evreilor.
- **Islam** - religia musulmană.

LIBRIS We know books

Discută cu un coleg

1. De ce ținuturile locuite de evrei poartă denumirea de Țara Sfântă? Numele de Țara Făgăduinței era folosit și în vremea Mântuitorului?

2. Care era viața zilnică a evreilor în vremea Domnului Iisus Hristos? Numai la Templu se puteau asculta învățăturile rabinilor?

Scene din viața zilnică a evreilor

AI VREA SĂ ȘTII?
Citește și răspunde

Viața socială a evreilor era diferită în funcție de statutul fiecărei familii. Micile comunități erau alcătuite din oameni bogați, care aveau mult timp liber, dar și din oameni modești. Primii dețineau pământ pe care îl lucrau și cu recoltele obținute făceau comerț. Evreii acordau o atenție sporită băilor publice și sănătății. Tratamentele se bazau mai mult pe plante, iar vindecarea unui bolnav revenea adesea în sarcina fariseilor, care erau conducătorii religioși ai vremii. Printre preocupările lor importante erau educația, pe care o făceau în familie, dar și ritualurile de nuntă și înmormântare. Oamenii de rând se ocupau cu păstoritul, cu meșteșugurile, cu tâmplăria, cu țesătoria, cu pescuitul sau alte lucrări gospodărești.
Toate acestea serveau comunității și dezvoltau relații de respect.

Imagini din Țara Sfântă

1. Descrie diferite aspecte din viața socială a populației evreiești din vremea Mântuitorului.
2. În pildele rostite, Iisus Hristos dădea multe exemple desprinse din viața de zi cu zi. Discută, împreună cu profesorul de religie, de ce Mântuitorul a ales această modalitate de a vorbi oamenilor.

Caută și vei afla

- Vizionează pe Youtube filme documentare despre Țara Sfântă.
- Ierusalimul este cetate sfântă pentru cele trei mari religii monoteiste: iudaism, creștinism și islam. Accesează pagina www.filmedocumentare.com și vizionează documentarul: *Ierusalim – o poartă către istorie și credință.*

LIBRIS We know books

Harta Țării Sfinte

Intră în joc

Activitate în echipă

Peisajele descrise în Sfânta Scriptură sunt foarte variate: munți, văi, deșert, mare. În partea de nord a Țării Sfinte este situată valea roditoare a râului Iordan. La răsărit de aceasta se înalță podișuri, unde pasc oi și vite. Spre apus sunt dealuri împădurite. Până la Marea Mediterană și în jurul lacului Ghenizaret se întinde o câmpie roditoare.

Privește cu atenție harta și realizează, împreună cu profesorul de religie și colegii, o excursie imaginară.

- Colectivul clasei se va împărți pe grupe.
- Unii elevi vor fi ghizi, iar alții excursioniști.

Rezolvă cerințele:

1. Alege, împreună cu colegii, o zonă de pe hartă și încercați să aduceți completări legate de relief, tradiții, port, arhitectură.
2. Citește din Sfânta Scriptură fragmentele din Evangheliile după Ioan capitolul 10, 7-8 și Marcu capitolul 6, 3. Identificați meseriile cunoscute în vremea Mântuitorului.

LUCREAZĂ CU DRAG
Portofoliu interdisciplinar

Realizează un **colaj** sau un **jurnal de călătorie** care să aibă unul din următoarele titluri:

- *Călătorie în Țara Sfântă*
- *Obiceiuri din Israelul de ieri și de azi*
- *Calitățile poporului evreu*

Învață interactiv

Deși Țara Sfântă este locuită majoritar de evrei și de musulmani, creștinii se bucură și ei de istoria ce s-a conturat pe aceste meleaguri. Tezaurul său spiritual ne amintește permanent de activitatea de propovăduire pe care a avut-o aici Mântuitorului Hristos.

- Realizează în caiet tabelul de mai jos și completează cu ajutorul profesorului spațiile libere:

Denumire	Țara Sfântă	Țara natală
Relief	.....	munți.....
Locuitori	.....	.....
Meserii practicate	păstoritul	
Lăcașul de cult	.....	biserica
Credința	monoteistă	.....
Educația	.....	familie, școală

- Observă asemănările dintre Țara Sfântă și țara natală.
- De ce este Țara Sfântă vizitată de creștinii din întreaga lume?

LIBRIS We know books

În zilele noastre, teritoriul Țării Sfinte este vizitat de mulți pelerini, atât creștini, cât și de alte religii. Printre locurile unde ei se roagă și retrăiesc istoria pe care o amintește și Sfânta Scriptură se află: Ierusalimul, Cana Galileii, Betleemul, Nazarethul, Ierihonul și râul Iordan.

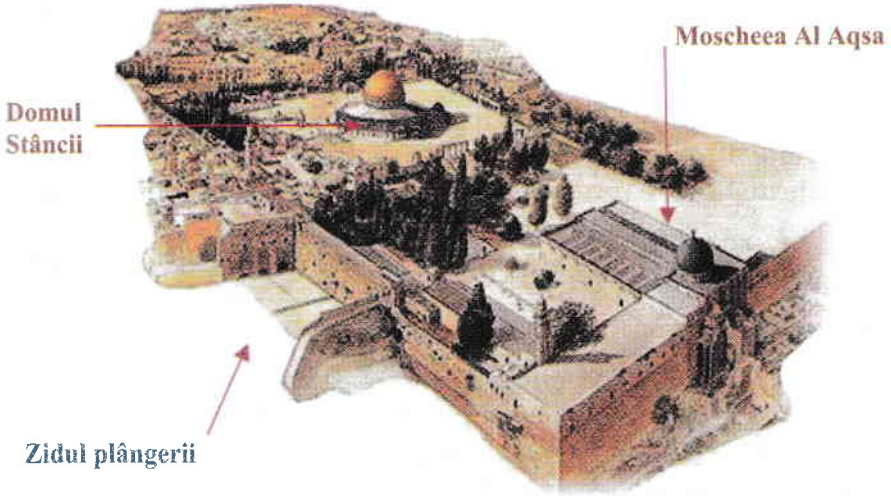
Ierusalimul este centru religios pentru cele trei mari religii monoteiste. Aici se găsesc monumente reprezentative cum ar fi:

a. **pentru iudaism – *Zidul Plângerii*** sau ***Zidul de Apus*** (un fragment ce măsoară 57 metri din cel de-al doilea templu distrus de către romani în anul 70 d.Hr.). Este cel mai sfânt loc de rugăciune și pelerinaj pentru evrei.

b. **pentru creștinism – *Biserica Sfântului Mormânt*** (locul unde a înviat Hristos). Este cel mai sfânt loc pentru creștini.

c. **pentru islam – *Nobilul sanctuar*** (Al Haram Al Sharif) – un complex ce cuprinde ***Moscheea Al Aqsa*** și ***Domul Stâncii***. A fost construit între anii 687-691 de califul Abd al-Malik. Este cea mai veche construcție islamică funcțională din lume și important loc de pelerinaj.

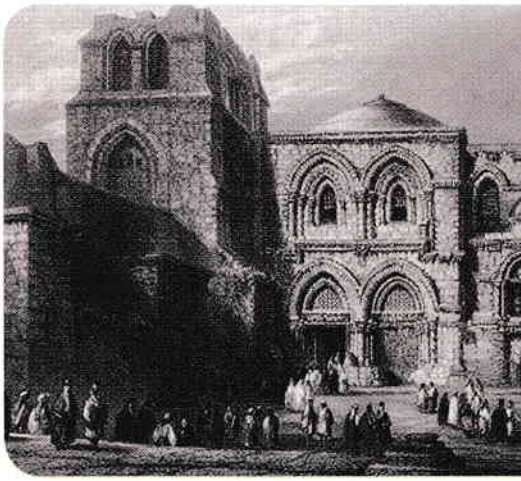
Astfel, Ierusalimul ne învață că iubirea față de semeni nu are granițe.

1. Ce însemnătate are pentru creștinul de astăzi pelerinajul la Locurile Sfinte?
2. Cum putem contribui la păstrarea patrimoniului creștin din Țara Sfântă?

Domul Stâncii, conform tradiției, adăpostește locul de rugăciune al patriarhului Avraam.

Prima Biserică la Sfântul Mormânt a fost construită între anii 326-335 de către împărăteasa Elena, pe locul unde a pătimit și a fost răstignit Mântuitorul Iisus Hristos.

Ține minte...

- În Țara Sfântă a luat naștere creștinismul și pe aceste meleaguri a propovăduit Mântuitorul învățătura Sa.
- Cel mai important oraș era Ierusalimul, unde se găsea și Templul. Aici veneau familiile evreilor la marile sărbători.
- Viața socială a evreilor era în strânsă legătură cu tradițiile religioase ale acestora.

... și pune la inimă.

Cât de iubite sunt locașurile Tale, Doamne al puterilor!

Psalmul 83, 1